Opravář/opravářka kožešinových a usňových oděvů (kód: 32-039-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Šička kožešinových a usňových výrobků
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příjem a výdej oprav kožešinových a usňových oděvů	3
Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro opravu kožešinových a usňových oděvů	3
Vykrajování a vystřihování dílců pro opravy kožešinových a usňových oděvů	3
Strojové šití při opravách kožešinových a usňových oděvů	3
Ruční šití při opravách kožešinových a usňových oděvů	3
Zapracování ozdob a zapínacích součástí do opravovaných kožešinových a usňových oděvů	3
Mechanické úpravy kožešinových a usňových oděvů	3
Úpravy vzhledu a ošetřování kožešinových a usňových oděvů	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Příjem a výdej oprav kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést odborný příjem opravy kožešinového a usňového oděvu, zhodnotit proveditelnost opravy, navrhnout a vysvětlit zákazníkovi vhodnou variantu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit kalkulaci ceny prováděné opravy kožešinového a usňového oděvu podle platných ceníků, spotřeby materiálu a potřebného času k provedení	Praktické předvedení
c) Zaevidovat přijatou opravu kožešinového a usňového oděvu, vyhotovit její stručný popis, vystavit doklad o převzetí zakázky	Praktické předvedení a písemné ověření
d) Provést výdej opraveného kožešinového a usňového oděvu spolu s důrazem kladeným na schopnost jednat se zákazníkem, vystavit pokladní doklad	Praktické předvedení a písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro opravu kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit a popsat vhodný pracovní postup pro provedení konkrétní opravy kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit a charakterizovat předložené kožešinové a usňové materiály, stanovit způsob jejich využití při opravě kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení
c) Vybrat z předložených vzorků vhodný materiál pro opravu konkrétního kožešinového a usňového oděvu, výběr zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zvolit stroje, zařízení a nástroje potřebné pro opravu kožešinového a usňového oděvu s ohledem na použitý materiál, volbu zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vykrajování a vystřihování dílců pro opravy kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit jednoduchou šablonu vyměňovaného dílce pro opravení poškozené části kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení
b) Vykrojit podle připravené šablony náhradní dílec pro výměnu poškozené části kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení
c) Vystřihnout dílec v potřebném tvaru a velikosti pro výměnu poškozené části kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Strojové šití při opravách kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výměnu poškozené části kožešinového a usňového oděvu strojovým šitím, opravované místo a nové spoje zapravit, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkrátit rukáv usňového oděvu včetně podšívky podle zadání	Praktické předvedení
c) Prodloužit délku kožešinového oděvu pomocí náhradního materiálu, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Sešít rozpáraný spoj dílců kožešinového a usňového oděvu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční šití při opravách kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ručně přišít a zapravit zkrácenou podšívku rukávu kožešinového a usňového oděvu, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést zapravení prodloužené části kožešinového oděvu ručním došitím	Praktické předvedení
c) Ručně zapravit poškozené šité spoje kožešinového a usňového oděvu, stanovit pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zapracování ozdob a zapínacích součástí do opravovaných kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyměnit poškozený zip za nový, předvést jeho vypárání, vsazení a přišití nového uzávěru do usňového oděvu	Praktické předvedení
b) Vyměnit nefunkční jezdec zipu u kožešinového a usňového oděvu za nový, techniku výměny popsat	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zapracovat ozdobné prvky do kožešinového a usňového oděvu podle přání zákazníka	Praktické předvedení
d) Provést výměnu tlačky u usňového oděvu, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Mechanické úpravy kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést konečnou úpravu vlasu v místech švů opravovaného kožešinového oděvu, zdůvodnit účel práce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést celkové česání a kartáčování vlasu opravovaného kožešinového oděvu	Praktické předvedení
c) Provést vyklepání vlasu kožešinového oděvu	Praktické předvedení
d) Vyžehlit opravovaný kožešinový a usňový oděv podle předepsaného technologického postupu včetně dotvarování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úpravy vzhledu a ošetřování kožešinových a usňových oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat metody úpravy a ošetření kožešinových a usňových oděvů	Ústní ověření
b) Provést úpravu vzhledu vnější části kožešinového a usňového oděvu s přihlédnutím k upravovanému materiálu, provedení zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkové ošetření kožešinového a usňového oděvu s přihlédnutím k použitému materiálu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj pro vykonání pracovní operace, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti stroje	Praktické předvedení
b) Provést čištění, mazání a základní údržbu stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit kritická místa jednotlivých strojů z hlediska bezpečnosti práce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/sicka-kozesinovych-a-usno#zdravotni-zpusobilost).
Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti při opravách kožešinových a usňových oděvů.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném prostředí při opravách kožešinových a usňových oděvů. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu a k samostatnosti. Dále se sleduje dodržování pracovních postupů, správná volba technologie, kvalita provedení, správná obsluha strojů, nářadí a zařízení. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie, jednoznačnost formulací a využívání teoretických znalostí pro řešení úkolů.

Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou.

Autorizovaná osoba připraví pro odbornou kompetenci **Příjem a výdej oprav kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), b) modelové situace v návaznosti na ověřovanou kompetenci.

Autorizovaná osoba určí před zkouškou druh kožedělného výrobku, ke kterému se budou vztahovat zadané úkoly u odborných kompetencí **Příjem a výdej oprav kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), b), c), d); **Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro opravu kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), b), c), d); **Vykrajování a vystřihování dílců pro opravy kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), b), c; **Strojové šití při opravách kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), d); **Ruční šití při opravách kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a),c); **Zapracování ozdob a zapínacích součástí do opravovaných kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení b), c); **Mechanické úpravy kožešinových a usňových oděvů** pro kritérium hodnocení c); **Úpravy vzhledu a ošetřování kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), b), c), podle typu přijaté opravy, konkrétní opravny a místa konání zkoušky.

Autorizovaná osoba připraví nabídku kožešinových a usňových oděvů určených k opravám (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků) podle zaměření a místa konání zkoušky, typy pracovních operací (seznam ve formě názvů pracovních operací) a umožní uchazeči se s tímto seznámit v předstihu (minimálně 2 týdny) před zkouškou.

Autorizovaná osoba zadá u odborných kompetencí **Příjem a výdej oprav kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení a), d) počet vzorků (v minimálním počtu 1 - maximálně 3 vzorky); **Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro opravu kožešinových a usňových oděvů** pro kritéria hodnocení b), c) počet vzorků (v minimálním počtu 5 - maximálně 8 vzorků) podle zaměření konkrétní opravny a místa konání zkoušky.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě** pro kritéria hodnocení a), b), c) typ stroje, ke kterému se budou vztahovat zadané úkoly podle zaměření konkrétní opravy kožešinových a usňových oděvů a místa konání zkoušky.

Pracovní oblečení odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům si zajistí uchazeč sám.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na kožešnickou výrobu nebo na výrobu oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na kožešnickou nebo oděvní výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou nebo oděvní technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-039-H Opravář/opravářka kožešinových a usňových oděvů nebo 32-033-H Šič/šička kožešinových a usňových výrobků + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo oděvní výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Dílna pro opravy kožešinových a usňových oděvů umožňující ověření všech kompetencí, vybavená stroji, zařízením a nástroji s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům
- Základní strojní vybavení: plochý jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, pracovní stůl, příjmový a výdejní pult
- Zařízení a nástroje: žehlící jednotka, krájecí nožík, nůžky, ruční kleště pro dírkování a tlačkování, ruční jehla, kartáč na kartáčování, česání a na nášení čistících prostředků a leštění
- Kožešinové a usňové oděvy určené k opravám (v minimálném počtu 3 - maximálně 5 vzorků)
- Materiály a polotovary pro provedení oprav kožešinových a usňových oděvů (kožešiny, usně, podšívkový materiál, nitě, ozdobné a zapínací prvky, ošetřovací a impregnační prostředky)
- Ukázky kožešinových a usňových materiálů, polotovarů a komponentů (v minimálním počtu 5 - maximálně 8 vzorků od každého)
- Papír na tvorbu šablon
- Doklady o převzetí opravy, účtenky, kniha oprav
- Obalový materiál

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední škola obchodně technická, s. r. o., Zlín
Opravna obuvi a kožené galanterie Trnava